

# GÜMÜŞHÂNEVÎ AHMED ZİYÂÜDDÎN HAZRETLERİ İLİM VE TASAVVUFUN ÖNCÜSÜ

## a. Gümüşhanevî Ahmed Ziyaüddin Hazretleri'ni Anma Programı

Son derece değerli ve her birisi ayrıca saygıya lâyık, kıymetli misafirlerimiz.

İlim Kültür ve Sanat Vakfı (İLKSAV) müteveli heyet başkanı olarak ve Gümüşhaneliler Tertip Komitesi adına, bu anlamlı toplantıya huzurlarınızla şeref verdiğiniz için hepinize içten şükranlarımı arz eder, en iyi dileklerimi sunarım.

Nimetlerini saymakla tüketmemiz mümkün olmayan Rabbimiz'a sonsuz hamd ü senâlar olsun ki, bugün hocalarımızın hocası, başımızın tâcı, büyük mürşidimiz Gümüşhânevî Ahmed Ziyâüddîn hazretlerini anma nimetine ve bu anma işinde bulunma fırsatına sahip bulunuyorum. Konuşmacı ilim erbabı arasında da kendilerine Gümüşhânevî Ahmed Ziyâüddîn hazretleri konusu üzerinde doktora tezi yaptırdığım değerli talebem İrfan Gündüz'ün yine çok değerli çalışmalarını

hayranlıkla takip ettiğim, doktorasını yaptırdığım Osman Türer gibi talebelerimin de hocalarımızı anma hususunda bizimle olmasından büyük mutluluk duyuyor, Allah'a hamd ü senâlar ediyorum.

Rehberimiz ve her hususta önderimiz, Peygamberimiz Muhammed-i Mustafâ'ya tahiyat ve ihtiramlarımı, salât u selâmlarımı arz ediyorum.

Gümüşhane'ye gelmeyi yıllardır gönlümüzde saklar ve bu diyarı özler idik. Çok sene-ler önceden Erkan Bey kardeşimizle Gümüşhane'mize, hocamızın şehrine hizmet etmenin yollarını konuşmuş, vakıf kurma çalışmalarını müzâkere etmiş, gelme hususunda niyetlerimizi dile getirmiştik. Tekrar tekrar Gümüşhaneliler bizleri davet ettiler. O davetler için teşekkür ediyorum. Hocamızın bu güzel şehrine gelmekten gerçekten içten bir heyecan duyuyorum ve çok mutluyum.

Aziz hocam, rahmetullâhi aleyh, Mehmed Zahid Kotku hazretlerinin de arzusu, hocasının hocası olan Ahmed Ziyâüddîn hazretlerinin bu şehrine gelmek idi. Onun da ruhu şâd olsun.

Ona vekâleten bu vazifeyi yapmış olmaktan da sevinçliyim.

## **b. Gümüşhanevî Ahmed Ziyaüddin Hazretleri'nin Şahsiyeti**

Bugün Gümüşhane'nin gerçekten medâr-ı iftiharî ve büyütülmemiş gerçek büyük bir şöhere, beynelmilel şöhrete sahip, nâdirü'l-emsâl, asil ve aziz bir evlâdı, birçok kaynak eserde, biyografi kitabında hayatı ve eserleri üzerinde bilgi verilmiş olan meşhur bir İslâm alimi, ömrünü, çok küçük yaşlarından vefat ettiği zamana kadar ilme ve irfana adanmış, tahsis etmiş, sanıyorum hiçbir dakikasını boş geçirmemiş, bir büyük mürşid, küçük yaşından beri ibadet ederek, *Delâilü'l-hayrât*'ı okuyarak, çocukluk devresini geçirmeden, sanki hayata olgun girmiş, ibadet ve taatte kusur etmeden yetişmiş, gerçek bir âbid ve zâhid, nefisle mücâhede olan cihâd-ı ekberi ve kâfirle mücadele, İslâm'ın izzetini ve müslümanları koruma çalışması olan cihâd-ı küffârı bihakkın îfâ etmiş örnek bir mücahit, turuk-u aliyyemiz silsilelerinde kendi adına özel bir şube teşkil edecek kadar ileri mertebede şeyhler şeyhi, şeyh.

## c. İlim Kültür Sanat Vakfı'nın

### Çalışmaları

Aşkın en yüksek tasavvufî makam olduğuna dair müstakil bir eser yazmış olmasına rağmen, şöhret ve şatafata kapılmamış, ilm-i zâhir ve ilm-i bâtını, tasavvufu, tarikatı ve şeriatı beraber götürmüş, ehl-i sahh ve ehl-i temkinden, çok ciddi ve çok vakur bir ârif-i kâmil. Yüzden fazla kâmil mürebbî ve halîfe yetiştirmiş bir mürşid-i kâmil ve mükemmil. Nice nice hadis, kelâm, fıkıh ve tasavvuf eseri yazmış çok velûd bir müellif. Yattığını kimse-nin görmediği, belki uyku ihtiyacını öğleden evvel oturduğu yerden biraz gözlerini kapayarak sağladığını tanıyanların söylediği bir zâhid ü kâmil.

Muhaddis, mütekellim, fakih, ârif, şeyh, kutbü'l-aktâb, gavsü'l-vâsılîn Ahmed Ziyâüddîn İbni el-Mustafa el-Gümüshânevî'nin hatırasını yâd etmek ve mübarek ruhunu şâd eylemek üzere burada bulunuyoruz.

İlim Kültür ve Sanat Vakfımız'ın kuruluşu, bu çeşit çalışmaları yapmak içindi. Kitabelerimizin nesillerimiz tarafından anlaşılamadığını, tarihî eserlerimizin değerinin anlaşılıp

lâyıkıyla korunamadığını, büyük şahsiyetlerin, yetiştirdiğimiz dâhîlerin, alimlerin, fâzılların yetiştikleri, neşet ettikleri diyarlarda bile tanınmadığını gördüğümüz için, bu hususta çalışmalar yapmak üzere kurmuştuk bu vakfımızı. Ve bu vakfımızın çeşitli enstitüleri içerisinde “Tasavvuf Kültürünü Araştırma Enstitüsü” boynumuzun borcu olan zevkli bir vazifeyi yapmak üzere bu sempozyumun hazırlık çalışmalarına iştirak etmiş oldu.

#### **d. Helmut Ritter'in "Siz Yetiştirdiğiniz Büyük Şahsiyetlerin Değerini Bilmiyorsunuz" Hatırlatması**

Sayın Ali Murat Daryal Bey de çok iyi bilirler, kendisiyle İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde kendisinden dersler okuduğumuz büyük oryantalist, müsteşrik, İsveç'te kendisine madalyalar verilmiş, hakikaten her eseri son derece mükemmel, bizim o günlerde üzerinde çalıştığımız emsalsiz eserler vermiş bir kimse olan; Helmut Ritter: “Siz kendi yetiştirdiğiniz, gerçek büyük şahsiyetlerin kıymetini bilmiyorsunuz.” demişti. Bunu *Nîmet-i İslâm* kitabının müellifi Mehmed Zihni Efendi

için söylemişti. Onu anlatırken, “Bu şahsa büyük hayranlık duyuyorum.” demişti.

İşte biz böyle, gerçekten büyük olan şahısları tanıtma konusunda, karınca karınca çalışma yapmaktan son derece mutluyuz. Sizin alâka ve toplantımıza iştirakinizden onur ve şeref kesbettik. Hepinize şükranlarımızı arz ederiz. Başta Peygamber (s.a.s.) Efendimiz olmak üzere, cümle âl ve ashabının, silsile-i turuk-u aliyyemizin, toplantıya iştirak etmiş siz değerli davetlilerimizin bütün geçmişlerinin ve hâsseten toplantıyı aziz hatırasına tertip etmiş olduğumuz Gümüşhânevî Ahmed Ziyâüddîn Efendimiz’in rûh-u pâkine hediye olunmak üzere 11 İhlâs ve 1 Fâtîha..

## KAPANIŞ KONUŞMASI

Yunus Emre bir şiirinde; “Tez geçer sağlıklı gün” buyurmuş. Yani sayılı olan zamanın, günlerin, hele güzel olursa, çok çabuk geçtiğini ifade etmiş. Bu toplantıdan çok tatlı intibalarla, çok heyecanlanmış, duygulanmış, bilgilenmiş ve neşelenmiş olarak ayrılıyoruz.

Organizasyonda katkısı olduğu için İlim Kültür ve Sanat Vakfı’nın mütevelli heyet başkanı olarak; ben de aslında Gümüşhaneliler’in

bir misafiriyim, bana söz verdiler bütün tertip heyeti, tertibi tanzim eden, tertipte emeği geçen, tertipde görev alan, hizmet eden kardeşlerimiz adına, onları temsilen, onların hislerine tercüman olarak başta çok değerli Vali Erdiç Boynukalın Beyefendi'ye, bizi ağırlamakta gerçekten çok büyük maharet ve gayret göstermiş olan, çok tatlı ev sahipliği yapan Belediye Başkanı Naim Ađaç Beyefendi'ye, -Gümüřhaneli hocamızın *Cmiu'l-Usl*'nden bir sözünü aktarayım: Tırnak iinde ilve ederek diyor ki; "Tarikatların muhtelif prensipleri, usulleri vardır. Ama bütün tarikatlarda müşterek olan husus hizmettir." Temel esas hizmettir. Yani insan tarikatta hizmet ettikçe himmete mazhar olur, izzet bulur ve sadet-i dreyn'e erer.- Gümüşhaneliler'e, bu toplantıyı ilk düşündüğümüz Kadri Bey kardeşimize, gerçekten değerli bilgileriyle toplantının seviyesini çok yüksek tutmuş olan ilim erbabına, toplantıya katılmış bütün misafirlerimize, gnldaşlarımıza, en içten şükranlarımızı, en derin sevgilerimizi, saygılarımızı arz ederim. Biz kendilerini bu çalışmalarından dolayı sevindirecek imkna sahip değiliz. Allah kendilerini

dünya ve âhirette müstesna nimetleriyle taltif  
eylesin. İki cihan saadetine nâil eylesin.

**Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN**

**10 Muharrem 1413 / 11.07.1992**

**Gümüşhane**

[Bütün KONFERANSLAR'a PDF olarak  
ulaşmak için tıklayınız.](#)

